

CAP. IV.

De Philosophis Græcis.

§. 1.

In ter Philosophos Græcos, qui super-
sunt, principes facile sunt *Plato & Aristoteles*. Nam et si ante hos duum-
viroς in Græcia multi philosophiam
professi sunt; libritamen eorum inter-
ciderunt.

§. 2.

Platonis Philosophia, qvæ ex Hera-
clitica, Pythagorica & Socratica mixta
est, ut *Laertius* in Platone refert; Dia-
logis comprehenditur. In qvibus se-
dulo distingvendura, qvæ Platonis,
qvæ aliorum sit sententia. Suam in
persona Socratis vel *Timæi* proponit;
aliorum ex *Gorgiæ*, *Protagoræ* & alio-
rum. Multa illis, qvorum nomine lo-
quitur, affingit. Hinc cum Plato co-
ram Socrate legisset, is *Lysidæ* dixit,
ὅτι πολλά με καταψεύδεται νεανίσκος
ut multa de me mentitur adolescens.

§. 3.

§. 3.

Diserte adeo Philosophiam tractavit, ut Jovem Platonis lingua usurum fuisse, si Græcè loqui vellet, vulgo dixerint. *B. Hieronymus libr. 1. adversus Jovinianum hunc*, ut Græci, Θεῖον, ita ipse divinum, profundum vocat, qvi a juvenilibus ingenii intelligi nequeat. Artificium Orationi à Dialogis, qvi bus post Zenonem Eleatem, primus usus est, accedit. Stylus ejus etsi elegans satis, non tamen Philosophiae convenit: qvia multum gaudet Metaphoris, iisqve non verecundis, sed audacibus & plane poëticis atqve φορητοῖς. Ad philosophandum dictio propria & perspicua magis idonea est, qualis Aristotelis & Theophrasti est. Platonis ad poeticam prope dictiōnēm accedere, Aristoteles & Cicero in *Bruto* judicant. De cætero Platonis Philosophia Patribus primitivæ Ecclesiæ pluris æstimata fuit, qvam Aristotelis. Qvia Plato agnovit unum esse

esse Deum summum opificem universi.
 V. Augustin. l. XI. de C. D. c. 8. 9. & 11.
 idem & mundum cœpisse arbitratus est,
 cum Aristoteles ejus æternitatem statu-
 isset. Qvanquam in eo erravit Plato,
 qvod ex materia coæterna Deum fabri-
 casse mundum docuerit; qvam ob
 causam Deum non ποιητὴν, factorem,
 sed ὀηματερὸν fabricatorem dixit. Ope-
 ra ejus cum Marsili Ficini commenta-
 ria Francofurti 1602. impressa sunt.

S. 4.

Platonis Philosophiam ex Græcis
 professi sunt *Philo Judæus*, *Plotinus*, *Jam-
 blichus*, *Porphyrius*, *Proclus*, *Maxi-
 mus Tyrius*, *Alcinous*. Philonis Græ-
 ce satis docti opera habemus Græce &
 Latine edita. *Plotinus* LIV. libros re-
 liquit in Enneades divisos. *Porphyri-
 us*, *Plotini* discipulus, supra a nobis de-
 scriptus fuit. *Jamblichus* *Porphyrii*
 discipulus Constantini M. ævo floruit.
 Cujus de vita Pythagoræ volumen &
 duas orationes protrepticas habemus.

Pro-

DE PHILOSOPH. GRÆCIS. 201

Proclus Lycius fuit; Extant sex ejus libri de Theologia Platonica, & super sunt commentarii in Timæum & libros de Republica: Christianis infestus fuit. *Maximus Tyrius* elegantes sermones de variis rebus composuit. *Alcinous* Epitomen philosophiæ Platoniciæ confecit, qvam *Ficinus* Latine vertit.

S. 5.

Peripateticorum princeps & Platoni discipulus, qvi fræno opus habuit, *Aristoteles* fuit. Hic Platonem post qvam viginti annos audivisset, scho las aperuit philosophicas, in qvibus, non ut poetæ veteres, mythica philosophia, nec symbolica, ut *Pythagoras* & sëpe etiam *Plato*; sed aperta & per spicua, qvæ proprietate gaudeat ver borum, usus est. Μεθοδικός etiam fuit cæteris, cum omnia pro seculi istius genio, accuratius definire, dividere ac pertractare studuerit. Qva propter Cicero eundem l. V. de Finibus.

I 5

l. I.

*I. i. Tuscul. & i. de divinat. Augustinus
de C. D. l. VIII. c. 12. prolixo laudant.*

§. 6.

Libri ejus alii sunt *cinqquaginta*, aliix
sexagesimam. In his rō ὅτι pingviori
Minerva docebat; in illis accurate
omnia, privatis qvasi discipulis demon-
strabat. *V. Gellium l. XX. c. 4. Clem. A-*
lex. l. V. σεματ. Aeromaticos ex-
plicabat mane inambulando; Exoteri-
cos vesperi tradebat. Genus dicendi,
qvod amavit, strictius est; qvippe phi-
losophiæ magis accommodatum.
Hanc ob causam figuræ & tropos rari-
us sectatur, rerum & sententiarum bre-
vitate usus. Ex interpretibus ejus
optimus censemur *Alexander Aphrodisi-*
ensis, qvi Aristotelis sententiam prese-
seqvitur. *Simplicius & Ammonius*
non pari studio eundem interpretati-
funt.

§. 7.

Editiones Aristotelis qvinqve pro-
stant; Latina *Genuai*, Basileæ 1548.
in

in fol. Latina *Prosperi Cyriaci*, Basil. 1563. fol. Græco-Latina *Is. Casauboni*, Coloniæ Allobrog. fol. Cræco-Latina *Guilielmi Duvalii*, Parisiis 1654. Græca, cum additamentis qvibusdam Theophrasti, Alexandri, Cassii, Sotionis, Athenæi, Polemonis, Adamantii, Melampodis, opera & studio *Frid. Sylburgii Veterensis*, Francofurti in 4to.

1587.

§. 8.

Editio *Prosperi Cyriaci*, ut recentior est, qvam *Gemusæi*, sic auctior qvoque. Quid in ipso textu accesserit, disci potest ex collatione: ubi & hoc memorandum, libellum de *inundatione Nili* ne in *Casauboni* qvidem editione comparere. Ac testatur *Cyriacus* in dedicatione partis quartæ, eum in per-vulgatis Græcis operibus philosophi non reperiri. Eadem *Cyriaci* editio versiones propemodum omnes (pau-cissimas enim excipere licet,) mutavit. Præterea copiosior est, adjectis passim

I 6 dia-

diagrammatis, seu figuris mathematicis. Libros etiam quosdam a Gemusæo non divisos, in capita dividit. De cætero quæ ipsi accesserint, ex collatione & inspectione ejusdem videre est.

§. 9.

Catalogus tractationum novarum, quos *Guil. Du-Vallius*, auctor Synopseos, novissimæ editioni addidit, & propædiam novam partim, partim appendices novas ideo appellavit, quod prioribus desint editionibus, ut, (1.) Propædia nova ad Philosophiam, sive Appendix ad Apparatum, in duas columnas distributa: de temperamento ad philosophandum idoneo. (2.) Appendix nova ad Anthologiam anatomicam de statu Aristocratico, sive Aristocracia humani corporis. (3.) Appendix nova ad libr. I. Politic. Aristotelis, quæstiunculas sive disquisiciones complectens selectiores. (4.) Appendix nova ab libr. II. Politic. quæstiones complectens selectiores. (5.) Ap-

Appendix nova ad libr. III. & IV. Polit. item alia, ad reliquos libros Polit. (6.) Appendix nova ad sectionem XI. Problem. Aristotelis, sive de Voce, ut ad Medicinam pertinet οὐδείσσομα ἵατερλογικὸν. (7.) Præfatio ad Phyto- logiam. (8.) Præfatio parænetica ad Phytologiam. (9.) compendium Phy- tologicum, sive doctrina de plantis. (10.) Lexicon sive vocabularium Phy- tologicum. (11.) ἐπίμετρον, sive Au- ctuarium ad Synopsin, notas exponens selectiores.

§. 10.

Aristoteli successit *Theophrastus Ere- sius*, alias Tyrtamus vocatus, v. *Sin- bon. l. XIII.* qui ob divinam facundiam bis mille auditores habuisse dicitur La- tertio & Hesychio. Libellum ejus de caræteribus morum a Casaubono edi- tum H. Grotius aureum vocat; & sane lectu dignissimus est. Qvam ob cau- sam etiam illum mea opera recusum, publice explicare non ita pridem ope-

ræ pretium duxi. Opera Theophrasti
Lugd. 1613. excusa prostant.

III.

Post sectam Peripateticam Stoicam celebris inter Græcos, cuius auctor Zenon Citticus, σοιηῆς αἰρέσεως αἰχνύτης; confer A. Gellium l. XVII. r. 15. Hujus scripta cum non supersint amplius, Epictetus in Enchiridio, Simplicius in Scholiis, & qvi hoc copiosior est, Arrianus, qvi dissertationes Epicteto habitas collegit, omnino legendi sunt: in qvibus & graves sententiæ & egregia præcepta moralia continentur. Amavit hanc sectam M. Antonius imperator, cuius libros τὰ εἰς ἑαυτὸν inscriptos, Mericus Casaubonus & Gattackerus notis illustratos ediderunt. Clemens Alexandrinus non dissimulat, se Stoicæ Philosophiæ addictum fuisse. Inter recentiores Scriptores Justus Lipsius hanc philosophiam in deliciis habuit. V. ejus introductionem.

6. 12.

§. 12.

Inter Philosophos Græcos, & quidem Pyrrhonicos, excellit *Sextus Empiricus*, qui sectæ hujus placita in suis adversis Mathematicos & Hypotyposeon libris erudite tractat. Opera ejus anno XX, hujus seculi Aureliae excusa sunt cum vita ejus. Henricus Stephanus Latine vertit & notas adjecit, quæ Parisiis & Antverpiæ, nec non Genevæ anno 1621. prodiere. Formula ejus Pyrrhonica fuit: $\delta\mu\alpha\lambda\lambda\sigma\tau\tau\sigma$, $\eta\acute{\epsilon}\kappa\acute{\epsilon}\nu\acute{o}$, non magis hoc, quam illud; item, $\delta\delta\acute{e}v\acute{o}\acute{c}\acute{i}\acute{\zeta}\omega$, nihil definio. Similiter $\sigma\kappa\acute{e}\pi\acute{l}\acute{o}\mu\acute{e}v\acute{\zeta}$ διατελῶ considerans persevero, vel, παντὶ λόγῳ λόγοισι, omni rationi ratio opposita reperitur. Hæc suspensio judicii appellabatur αἱρέψια, quia neque in hanc, neque in illam partem, vergebant sententia, item, αἱράσια, quia nihil dicebatur. Aristoteles apud Eusebium l. XIV. Præparat. Evangel. simili modo refert, eos dixisse de unaqvaque

re:

re: ὅτι Ἀ μᾶλλον ἐστιν, οὐ τόπος ἐστιν, οὐ
καὶ ἐστι. οὐδὲ τόπος ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἐστιν,
i. e. Non magis est, quam non est, item,
Est, Non est, Neque non est. Ex quin-
ibus vocibus adparet, hanc sectam Chri-
stianæ religioni valde contrariam
fuisse.

§. 13.

Huc referri merentur alii Philoso-
phi, & ex parte rhetores Græci non
minus clari, quibus adhuc uti possumus;
ut, *Palæphatus*, *Euclides*, *Demetrius*
Phalerenus, *Archimedes*, *Hipparchus*,
Theodosius Tripolites, *Apollonius Dysco-
tos*, *Aristides Sophista*, *Alexander*
Aphrodisiensis, *Libanius Sophista*.

§. 14.

Palæphatus, Parius περὶ τῶν ἀπί-
στων ιστοριῶν, de historiis incredibilibus
elegantem libellum composuit; quo
ostenditur, ut Poëtæ historias in fabu-
las commutaverint. Edidit illum
Cornelius Tollus anno 1650. & Marti-

nus

DE PHILOSOPHIS GRÆCIS. 209

nus Brunnerus, Professor Upsaliensis
clarissimus.

§. 15.

Euclides non Megarensis, sed Ægyptiacus, Geometra & Mathematicus insignis. Græce cum Scholiis Procli anno 1553. Basileæ prodiit. Vid. Vossium de scientiis Mathematicis cap. XV.

§. 16.

Demetrius Phalericus, discipulus Theophrasti, libellum περὶ ἐπονείας, de elocutione elaboravit elegantissimū, qvi Oxonii cum Tiberio Rethore, Anonymo Sophista & Severo Alexandrino, Græce & Latine anno 1676. impressus fuit.

§. 17.

Archimedes de Sphæra & Cylindro, de dimensione circuli, de arenæ numero & similibus Græce scripsit. Primus in Germania Hervagius eum excudi curavit Basileæ anno 1544. Præstantiam

am hujus scriptoris commendat *Vossius*
de scient. Mathemat. c. 16. §. 2.

§. 18.

Hipparchus celebris ante natum Christum Astronomus: Cujus in Arati Eudoxi phænomena libros XIII. & librum asterismorum, Petrus *Victorius Florentia& Gr. & Lat.* anno 1567. edit. Sed *Dionysius Petavius* eum tomo III. de Doctrina Temporum inse-
 ruit.

§. 19.

Nec prætereundus hic est *Hierocles*, Philosophus insignis, qvi in Aurea Pythagoreorum carmina commentarios Græcos adornavit, qvos *Joannes Carterius* Latine interpretatus est. Deinde etiam de *Providentia & Fato* commentarium scripsit, quem cum ejusdem Fragmentis & Lilii Gyraldi interpretatione symbolorum Pythagoræ, notis que Merici Casauboni ad commentarium Hieroclis in aurea carmina, *Joannes Pearsonius* Londini anno 1673. addi-

additis Prolegomenis eruditis, publicari curavit.

§. 20.

His jungemus *Historia Poëtica* scriptores antiquos Græcos, ut *Apollodorum Athenensem*, qui Bibliothecam composuit ad fabulas Poetarum intelligendas utilem; *Cononem*, qui Διηγήσεις seu Narrationes quinquaginta elaboravit; *Ptolomæum Hephaestionem*, qui περὶ τῆς εἰς πολυμαθίαν καίνης ισορίας λόγος z. h. e. *Nova ad variam eruditionem historiæ libros VII.* scripsit; *Parthenium Nicaensem* περὶ ἐρωτικῶν παθημάτων vel de amatoriis Affectionibus librum reliquit; Et *Antonium Libalem μεταμορφώσεων συναγωγὴν*, seu *Transformationum Synagogem*. Hos inquam auctores doctissimus Anglus *Thomas Gale* cum notis anno 1675. Parisiis publicavit.

§. 21.

Referemus etiam ad *Philosophos Medicorum Græcorum Principes*; quia Medicina

dicina olim Philosophiæ pars fuit. Sunt autem illi *Hippocrates Cons.*, & *Galenus*; ille ante Christum natum quinto seculo floruit, & dialecto Jonica usus, libros de re medica præstantissimos scripsit. Opera ejus conjunctim Græce & Latine Venetiis anno 1588. cum notis Hieronymi Mercurialis, & non ita pridem Parisiis edita fuerunt. Hic vero (*Galenus*) seculo post Christum natum primo vixit. Libri ejus Basileæ anno 1538. Græce quinque tomis distincti, & Venetiis Latine anno 1625. in septem classes distincti, lucem aspexerunt, & artis philosophicæ & eruditio-
nis penū habentur, etiam in rebus non
medicis. *Labbæus* Elogium Galeni
edidit.

§. 22.

Eodem hoc seculo medici & alii Græci inclarerunt, ut *Trallianus*, *Aretæus Cappadox*. v. *Henrici Stephani opus*, cui titulus, *Medicæ artis principes*, post Hippocratem & Galenum, anno 1567. impressum.

§. 23.

§. 23.

Possunt etiam philosophis Græcis, aut historicis accenseri Gramm. Græci, qvi vel Gramm. vel Lexica scripsérunt; ut *Apollonius Alexandrinus*, cuius de *Syntaxi*, seu *constructione orationis* libri IV. extant. Friderici Sylburgii opera, cui Procli Christomathia Grammatica subjuncta est, Francofurti anno 1590. apud Wechelios excusa. *Julius Pollux*, Naukrattia Grammaticus sub Imperatore Commodo clarus, *Onomasticon* scripsit Græcum, qvod *Bæclerus* opus eruditissimum & incomparabile vocat. Qvia non tantum vocabula, sed & varias res ad philosophiam pertinentes, explicat.

§. 24.

Non minori laude ornatur *Hesychius Grammaticus*, sive Casaubono judice in Athenæum, Glossographorum longe princeps: Et in Epist. 49. omnium veteram criticorum, qvos habemus hodie, longe, si quid judico, ait, doctissimus

mus & serio Græcantibus apprime utilis. Multas dictiones N. Tti explicat, ex qvo colligitur, fuisse Christianum. *Flacius Illyricus* Nazianzeni auditorem ac discipulum in Catal. Test. verit. vocat.

§. 25.

Suidas seculo post Christum N. sexto clarus, vel, ut alii malunt, seculo undecimo temporibus Alexii Comneni, qvod ex voce, qvam explicat, A'dam apparet, Lexicon seu opus historiæ variæ conscripsit, in qvo plurima fragmenta scriptorum amissa exhibet, etiam cum nomina non citantur. *Aemilius Portus*, Francisci filius, Græcum textum multis locis emendavit, obscura explicuit & Latine interpretatus est. *Vossius* qvidem non admodum præclare de eo sentit; cum virum nullius judicii, doctrinæ autem mediocris vocat *l. 2. de Histor. Gr. c. 26.* sed tamen usum præstat in Græcitatis studio. *Is. Casaubonus* in Notis ad Diogenem Laertium, illud

illud multis mendis scatere arguit, qvæ
a Porto non fuisse observata, ipse mira-
tur.

§. 26.

Non omittendus heic est *Harpocratiōn Valerius*, Rhetor Alexandrinus; qvi, ut Philippus Jacobus Maussacus habet, Veri imperatoris præceptor fuit, & *Lexicon decem Oratorum Græciorum* posteritati reliquit, collectis in unum præcipuis eorum loquendi generibus. Qvod Nicolaus Blaſcarius Leidensis Latine vertit; Philippus autem Jacobus Maussacus & Heinricus Valeſius, notas & Animadversiones adjecerunt. Prodiit nuper Lugduni Batavorum anno 1683. *Glossaria veterum Philoxeni Placidi &c. Lugduni excusa pro-*
stant.

CAP.